

[2023] 5 ఎస్.సి.ఆర్.

భారతీబెన్ చంద్రకాంత్ భాయ్ థాకోర్వ.స్టేట్ ఆఫ్ గుజరాత్ మరియు ఇతరులు

(సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 24 ఆఫ్ 2013)

ఫిబ్రవరి 27, 2023

[డాక్టర్ ధనుంజయ వై.చంద్రచూడ్, సీజేఐ పమిడిఘంతం శ్రీ నరసింహ, జె.జె.బి.వర్దివాలా,

జె.జె.]

సర్వీస్ చట్టం: రాజీనామా - పెన్షనరీ బకాయిలు - అప్పీలుదారు, ఆక్సిలరీ నర్స్ మిడ్ వైఫ్ తన రాజీనామాను సమర్పించారు, అయితే అది ఆమోదం పొందకముందే దానిని ఉపసంహరించుకుంది - తరువాత, ఆమె తన సేవను తిరిగి ప్రారంభించడానికి పిలిచారు కాని చేరడానికి అనుమతించబడలేదు - ఆమె రాజీనామాను ఆమోదిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన తరువాత - హైకోర్టు ఆ ఉత్తర్వులను కొట్టివేసింది మరియు అప్పీలుదారుకు అన్ని పర్యవసాన ప్రయోజనాలను కల్పించాలని ఆదేశించింది - అయితే, డివిజన్ బెంచ్ సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులను ఏ విధంగా సవరించింది అంటే, అప్పీలుపై: "రాజీనామా అమలులో ఉన్న కాలానికి" అనే వ్యక్తికరణను రాజీనామా ఉపసంహరించుకున్న తేదీ వరకు పాడిగించలేము, అది అమల్లోకి రావడానికి ముందు - ఒకసారి ఈ విధమైన ఉత్తర్వులను ఆమోదించడం కొనసాగించడానికి ప్రభుత్వానికి అవకాశం లేదు. రాజీనామాల కాలపరిమితి, రాజీనామాను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన విధానంపై వివాదం తుది దశకు చేరుకుంది - పిటిషనర్ తన రాజీనామాలు సమర్పించిన తేదీ నుంచి రాజీనామా ఉపసంహరించుకునే తేదీ వరకు మాత్రమే ఎటువంటి పర్యవసాన ప్రయోజనాలకు అర్హులు కాదు - పిటిషనర్ 24 సంవత్సరాల 10 నెలలు మరియు 5 రోజుల పెన్షనబుల్ సర్వీస్ పూర్తి చేశారు,

అందువల్ల, పిటిషనర్ 25 సంవత్సరాల కనీస పింఛను సేవను పూర్తి చేసినట్లుగా పరిగణించాలి -
పిటిషనర్ కు చెల్లించాల్సిన పెన్షనరీ బకాయిలను లెక్కించాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఏ
ఉత్తర్వుతో సంబంధం లేకుండా ఆ ఆధారం.

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి : సివిల్ అప్పీల్ నెం.24 ఆఫ్ 2013.

17.02.2009 న అహ్మదాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వుల నుంచి 2007 ఎల్పీఏ
నెం.70, 2006 ఎస్సీఏ నెం.14636 లో పేర్కొంది.

నచికేత జోషి, శ్రీమతి హిమాద్రి హార్కర్, అజయ్ శుక్లా, అడ్వకేట్ ఆఫ్ ది అప్పీల్.

శ్రీమతి స్వాతి ఫిల్డియాల్, శ్రీమతి దేవయాని భట్, అడ్వకేట్ ప్రతివాది.

**హైకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి డాక్టర్ ధనుంజయ వై.చంద్రచూడ్ ఈ మేరకు తీర్పు
వెలువరించారు.**

1. పిటిషనర్ 1980 జనవరి 15 న వల్సాద్ జిల్లా పంచాయతీ ద్వారా ఆక్సిలరీ నర్స్ మిడ్వైస్ఫా
నియమించబడ్డారు. ఆమె 1993 ఏప్రిల్ 18 న తన పదవీ విరమణను సమర్పించింది, కాని
1993 నవంబరు 23 న దానిని ఉపసంహరించుకుంది. 1993 డిసెంబరు 20 న ఆమెను
తిరిగి విధుల్లోకి తీసుకున్నారు. అయినప్పటికీ 1994 ఏప్రిల్ 16 వరకు ఆమెను చేరడానికి
అనుమతించలేదు. 1993 మార్చి 31 నుంచి ఆమె రాజీనామాలను ఆమోదిస్తూ 1994
డిసెంబర్ 23/26 న ఉత్తర్వులు వెలువడ్డాయి. దీంతో పిటిషనర్ రాజ్యాంగంలోని 226 వ
అధికరణం ప్రకారం 1 వ అధికరణను ఏర్పాటు చేశారు.

2. 2000 అక్టోబర్ 12 నాటి తీర్పు ద్వారా గుజరాత్ హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి 1994 డిసెంబర్ 23/26 నాటి ఉత్తర్వులను కొట్టివేస్తూ, అప్పీలుదారుడు అన్ని పర్యవసానాల ప్రయోజనాలకు అర్హులని ఆదేశించారు.

3. గుజరాత్ రాష్ట్రం దాఖలు చేసిన లెటర్స్ పేటెంట్ అప్పీల్-2 లో పిటిషనర్ తన తప్పేమీ లేదని హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ పేర్కొంది. అయితే, రాజీనామా అమల్లో ఉన్న కాలానికి పిటిషనర్ ఎటువంటి ప్రయోజనాలకు అర్హుడు కాదని డివిజన్ బెంచ్ ఆదేశించింది.

4. 2001 ఫిబ్రవరి 22 న డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పుతో పిటిషనర్కు సంబంధించిన అంశం తుది దశకు చేరుకుందని పై కథనం సూచిస్తోంది. పిటిషనర్ తన రాజీనామాను ఆమోదించడానికి ముందే వాయిదా వేసినట్లు స్పష్టమవుతోంది. 1993 మార్చి 31 నుంచి 1994 డిసెంబరులో ఆమె రాజీనామాను ఆమోదిస్తూ ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు చట్టపరంగా ఎలాంటి ప్రభావం చూపలేదు. అందువల్ల 1993 నవంబర్ 23 న ఉపసంహరించుకున్న పిటిషనర్ రాజీనామాలకు చట్టబద్ధత ఉండదని హైకోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. డివిజన్ బెంచ్ తీర్పు యొక్క ఏకైక పర్యవసానం ఏమిటంటే, అప్పీలుదారు అన్ని పర్యవసాన ప్రయోజనాలకు అర్హులని సింగిల్ జడ్జి ఆదేశించినప్పటికీ, రాజీనామా అమలులో ఉన్న కాలానికి ఆమె ప్రయోజనాలకు అర్హులు కాదని డివిజన్ బెంచ్ అభిప్రాయపడింది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఈ కాలం 18 ఏప్రిల్ 1993 నుండి 23 నవంబర్ 1993 వరకు ఉంటుంది.

5. పైన పేర్కొన్న చట్టపరమైన స్థితి ఉన్నప్పటికీ, ప్రతివాది మొదట 2002 ఏప్రిల్ 8 న ఒక ఉత్తర్వు జారీ చేశాడు, (i) 24 నవంబర్ 1993 నుండి 30 మార్చి 2001 వరకు ఉన్న కాలాన్ని అనధికార సెలవుగా పరిగణిస్తారు; మరియు (ii) పై కాలాన్ని జీతం లేని సేవలో విరామంగా

పరిగణిస్తారు. తదనంతరం 2002 జూలై 17 న రాజీనామా కాలాన్ని అనధికార సెలవుగా పరిగణిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి.

6. 2002 ఏప్రిల్ 8, 2002 జూలై 17 తేదీల్లో జారీ చేసిన రెండు ఉత్తర్వులను Constitution.By ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం 2004 ఆగస్టు 9 నాటి తీర్పును హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి కొట్టివేస్తూ 2002 ఏప్రిల్ 8 న, 2002 జూలై 17 న ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేశారు. 1993 నవంబర్ 24 నుంచి 2001 మార్చి 30 వరకు అన్ని ప్రయోజనాలను 2001 ఫిబ్రవరి 22 నుంచి 9 శాతం వడ్డీతో కలిపి చెల్లించాలని ఆదేశించింది. ఈ మొత్తాన్ని 2004 లో చెల్లించగా, 2012 లో చెల్లించారు. 2004 ఆగస్టు 9 న హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు తుది దశకు చేరుకోవడం గమనార్హం. ఈ తీర్పుపై ఎలాంటి అప్పీలు జరగలేదు.

7. 2005 జూలై 16 న, ప్రతివాదులు తరువాతి కాలాన్ని అనధికారిక సెలవుగా పరిగణించి, సర్వీసులో విచ్చిన్నంగా పరిగణించాలని మూడవ ఉత్తర్వు జారీ చేశారు, అవి:

1988 జూన్ 21 - 1988 జూలై 31 - 41 రోజులు;

(ii) 18 ఏప్రిల్ 1993 - 23 నవంబర్ 1993 - 220 రోజులు; మరియు

(iii) 6 నవంబర్ 1991 - 7 ఏప్రిల్ 1993 - 521 రోజులు

8. పై ఉత్తర్వు పిటిషనర్ అభ్యర్థన మేరకు ఆర్టికల్ 226 కింద మూడవ పిటిషన్కు దారితీసింది. 2006 జూలై 25 వ తేదీన హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో పైన పేర్కొన్న విధంగా 782 రోజుల పాటు ఆమె సర్వీసుకు గైర్జాబైనంత మాత్రాన సర్వీసు కొనసాగింపు కుదరదని పేర్కొంది. సింగిల్ జడ్జి 25 జూలై 2006 నాటి తీర్పును డివిజన్ బెంచ్ 17 ఫిబ్రవరి 2009 న అప్పీలులో ధృవీకరించింది. దీంతో ఈ వ్యవహారం ఈ హైకోర్టు వరకు వెళ్లింది.

9. పిటిషనర్ తరపున న్యాయవాది నచికేత జోషి, గుజరాత్ ప్రభుత్వం తరపున న్యాయవాది స్వాతి ఘిల్లియార్ వాదనలు వినిపించారు.

10. పిటిషనర్ 1993 ఏప్రిల్ 18 న తన రాజీనామాను సమర్పించగా, 1993 నవంబర్ 23 న ఉపసంహరించుకున్నారు. ఆ తర్వాత 1994 డిసెంబర్ 23/26 న రాజీనామాలను ఆమోదిస్తూ ఉత్తర్వులు వెలువడ్డాయి. ఈ ఉత్తర్వులను హైకోర్టు కొట్టివేసింది. పర్యవసాన ప్రయోజనాలన్నింటినీ రద్దు చేయాలని సింగిల్ జడ్జి ఆదేశించగా, రాజీనామాలు అమల్లో ఉన్న కాలానికి పిటిషనర్ ఎలాంటి ప్రయోజనాలకు అర్హుడు కాదని పేర్కొంటూ డివిజన్ బెంచ్ లెటర్స్ పేటెంట్ అప్పీల్ లో తీర్పును సవరించింది. అందువల్ల, లెటర్స్ పేటెంట్ అప్పీల్ లో డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పు ఫలితంగా, అప్పీలుదారుడు 1993 ఏప్రిల్ 18 నుండి 1993 డిసెంబర్ 20 మధ్య ఎటువంటి అదనపు ప్రయోజనాలను పొందడానికి అర్హుడు కాదు.

11. "రాజీనామా అమల్లోకి వచ్చిన కాలానికి" అనే పదాన్ని 1993 నవంబరు 23 న రాజీనామా అమల్లోకి రాకముందు తేదీ వరకు పాడిగించలేము.

12. పైన పేర్కొన్నప్పటికీ, ఆ తరువాత 2002 ఏప్రిల్ 8 మరియు 2002 జూలై 17 న రెండు ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడ్డాయి. 1993 నవంబర్ నుంచి 2001 మార్చి వరకు వడ్డీతో ప్రయోజనాలు చెల్లించాలని ప్రతివాదులకు ఆదేశిస్తూ 2004 ఆగస్టు 9 న హైకోర్టు ఈ రెండు ఉత్తర్వులను కొట్టివేసింది.

13. పిటిషనర్ రెండో రిట్ పిటిషన్లో విజయం సాధించిన తర్వాత కూడా 2005 జూలై 16 న మరో ఉత్తర్వు జారీ చేశారు. 16 జూలై 2005 నాటి మూడవ ఉత్తర్వులో పేర్కొన్న మూడు కాలాలలో, 41 రోజుల మొదటి కాలం జూన్ 1988 మరియు జూలై 1988 మధ్య ఉందని

స్పష్టమవుతుంది, ఇది ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసిన తేదీకి ముందు. 2001 ఫిబ్రవరి 22 న డివిజన్ బెంచ్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వును ఉపసంహరించుకునేంత వరకు 1993 ఏప్రిల్ నుంచి నవంబర్ 1993 మధ్య 220 రోజుల వ్యవధి ఉంటుంది. అయితే 521 రోజుల తుది వ్యవధి 1991 నవంబర్ 6 నుంచి 1993 ఏప్రిల్ 7 మధ్య ఉంది. 2005 జూలై 16 న జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల్లో ఈ వ్యవధిని పొందుపరిచారు. పదవీ విరమణ కాలం, రాజీనామాను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన తీరుపై వివాదం తుది దశకు చేరుకున్న తర్వాత ఈ విధమైన విజయవంతమైన ఉత్తర్వులను జారీ చేయడం ప్రభుత్వానికి సాధ్యం కాదని స్పష్టమవుతోంది. 1993 ఏప్రిల్ 18 నుంచి 1993 నవంబర్ 23 మధ్య కాలానికి మాత్రమే పిటిషనర్ ఎలాంటి ప్రయోజనాలు పొందలేదు.

14. పిటిషనర్కు 2011 నవంబర్ 30 న స్వచ్ఛంద పదవీ విరమణ లభించింది. గత 11 ఏళ్లుగా పిటిషనర్కు తాత్కాలిక పింఛన్ మాత్రమే ఇస్తున్నారు. పిటిషనర్లు స్వచ్ఛందంగా పదవీ విరమణ చేయడానికి అనుమతించిన ఉత్తర్వు ప్రకారం, పిటిషనర్లు మొత్తం 31 సంవత్సరాల 8 నెలలు మరియు 15 రోజుల మొత్తం సర్వీసులో 24 సంవత్సరాల 10 నెలలు మరియు 5 రోజుల పెన్షనబుల్ సర్వీసును 6 సంవత్సరాల 10 నెలలు మరియు 5 రోజులు మినహాయించిన తరువాత పూర్తి చేశారు.

15. ఈ తీర్పు పాఠంలో మేము సూచించిన కారణాల వల్ల, పిటిషనర్ కనీస పింఛనుదారు 25 సంవత్సరాల పెన్షన్ సర్వీస్ పూర్తి చేసిన వ్యక్తిగా పరిగణించబడాలని మేము నిర్ధారణకు వచ్చాము. పిటిషనర్ కు చెల్లించాల్సిన పెన్షనరీ బకాయిలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఏ ఉత్తర్వుతో సంబంధం లేకుండా దాని ఆధారంగా లెక్కించాలి. పిటిషనర్ 25 సంవత్సరాల పెన్షనబుల్ సేవలను

పూర్తి చేసిన ప్రాతిపదికన పాండ్ పేన్సరీ చెల్లింపులను ఈ ఆర్డర్ తేదీ నుండి రెండు నెలల వ్యవధిలో లెక్కించాలి. స్వచ్ఛంద పదవీ విరమణ స్వీకరించిన తేదీ నుంచి పిటిషనర్ కు చెల్లించాల్సిన పేన్సన్ బకాయిలను ఆ తర్వాత నెల రోజుల్లోగా ఏడాదికి 6 శాతం వడ్డీతో కలిపి పిటిషనర్ కు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

16. అప్పీలును పై షరతులతో అనుమతిస్తారు మరియు 2009 ఫిబ్రవరి 17 న హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును కొట్టివేస్తారు.

17. పెండింగ్లో ఉన్న దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని పరిష్కరిస్తారు.

నిధి జైన్ అప్పీల్ కు అనుమతి ఇచ్చారు.

(సహకరించారు : రాఖీ, ఎల్ సీఆర్ ఏ)